

Postavenie a úlohy dobrovoľných hasičských jednotiek v integrovanom záchrannom systéme

Status and Duties of Voluntary Fire Services in the Integrated Rescue System

Mgr. Ing. Ivan Chromek, PhD.

Ing. Eva Mračková, PhD.

Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta
Masaryka 24, 960 53 Zvolen, Slovenská republika
chromek@tuzvo.sk, mrackova@tuzvo.sk

Abstrakt

Príspevok je pohľadom na dobrovoľné hasičské jednotky v zriaďovateľskej kompetencii samosprávy. Obsahovo je ho možné rozdeliť na dve základné časti. Prvú predstavuje zaradenie týchto jednotiek do integrovaného záchranného systému. V druhej sa rozoberajú základné požiadavky na akcieschopnosť uvedených jednotiek a ich perspektívu.

Kľúčové slová

Hasičské jednotky, dobrovoľníctvo, akcieschopnosť.

Abstract

The paper provides an introduction of voluntary fire units established by the local self-government authority. In content regard, it was divided into two basic parts. The first part includes the categorisation of these fire services in the integrated rescue system. In the next part, the basic requirements for the fighting power of voluntary fire services above and their perspectives are discussed.

Keywords

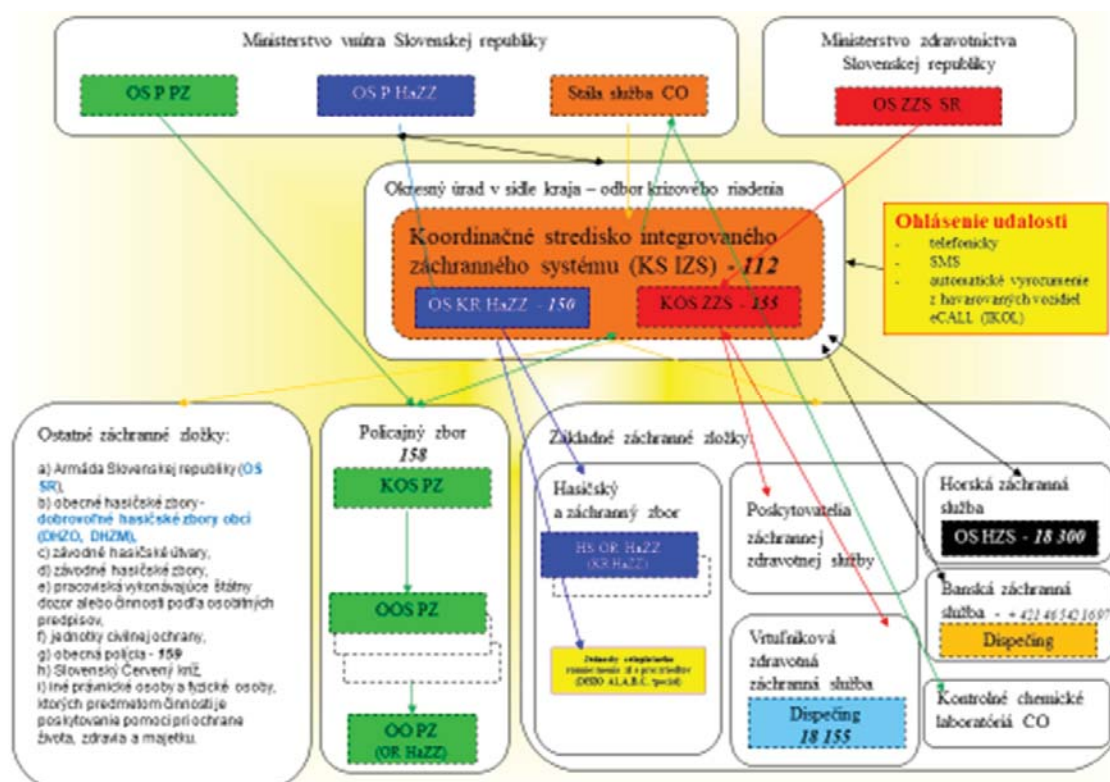
Fire units, volunteering, the capacity of action.

Úvod

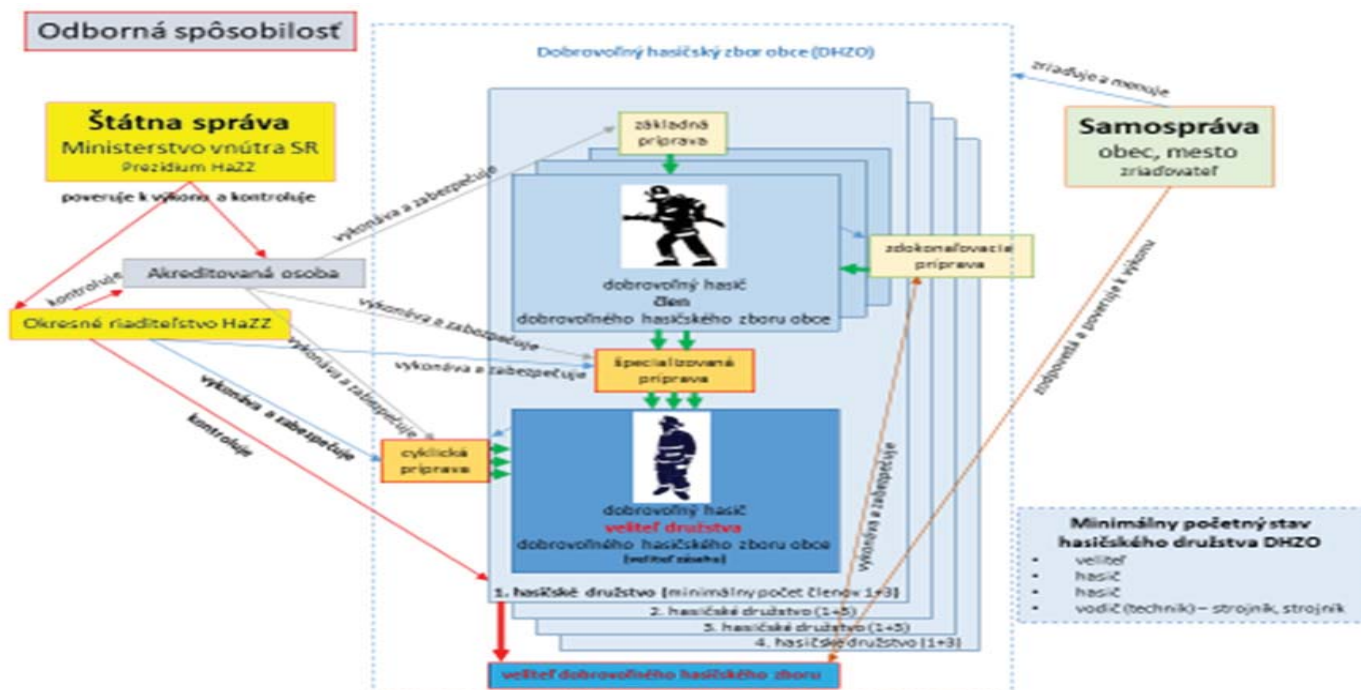
Koordinácia jednotlivých záchranných zložiek v rámci Slovenskej republiky je zastrešená základným právnym predpisom, ktorým je zákon NR SR č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov. V uvedenom predpise je výstižne definovaná podstata systému nasledujúcou definíciou (Zákon 129, 2002): „Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho zložiek pri zabezpečovaní ich pripravenosti a pri vykonávaní činností a opatrení súvisiacich s poskytovaním pomoci v tiesni.“ Základom organizačnej infraštruktúry integrovaného záchranného systému sú koordináčne strediská integrovaného záchranného systému (KS IZS) zriadené od 1. júla 2003. Ich prioritnou úlohou je koordinácia činností účastníkov integrovaného záchranného systému pôsobiach v územnej pôsobnosti kraja pri poskytovaní pomoci v tiesni.

Jednou zo záchranných zložiek IZS sú hasičské jednotky. Ako vyplýva z obr. 1, tieto jednotky sú zastúpené v základných záchranných ale aj ostatných záchranných zložkách IZS.

V základných zložkách sú hasičské jednotky zastúpené Hasičským a záchranným zborom (HaZZ). V ostatných sú zastúpené ďalšie hasičské jednotky, ktoré pôsobia v tejto oblasti na základe znenia § 30 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi (Zákon 314, 2001). Sú to hasičské jednotky závodný hasičský útvar (ZHÚ) a závodný hasičský zbor (ZHZZ). Tieto jednotky sú v zriaďovateľskej kompetencii právnických a fyzických osôb - podnikateľov. Poslednou a jedinou hasičskou jednotkou v zriaďovateľskej kompetencii samosprávy je obecný hasičský zbor (OHZ), od roku 2014 (Zákon 37, 2014) s názvom dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZO/DHZZM).

Obr. 1 Jednotlivé väzby riadenia v rámci zabezpečenia činnosti zložiek IZS s využitím národných línií tiesňového volania

Obr. 2 Zabezpečenie celoživotného vzdelávania v rámci odbornej spôsobilosti členov dobrovoľných hasičských jednotiek DHZO a DHZM

Zaradenie DHZO medzi ostatné záchranné zložky vychádzalo z pôvodného využitia týchto jednotiek. Podobne, ako ZHÚ a ZHZ mali pôsobiť len v rámci vlastného zásahového obvodu (extravilán a intravilán obce). Toto pôsobenie vychádzalo aj zo zastareného technického vybavenia, ktoré sa v podstate, od roku 1992 nemenilo.

Prelomovým rokom sa pre tieto jednotky stal rok 2010. Neschopnosť samosprávy, zabezpečovať po roku 1992 akcieschopnosť svojich hasičských jednotiek z vlastného rozpočtu, ale aj nárast veľkoplošných mimoriadnych situácií prírodného charakteru, viedlo k zásadnej zmene štátnej politiky v tejto oblasti. Základné zmeny vychádzali z programového vyhlásenia vlády z roku 2010. V ňom sa uvádza (Vláda, 2010):

- „v rámci možností štátneho rozpočtu, fondov a finančných nástrojov EÚ a iných nástrojov zahraničnej pomoci nájde ďalšie zdroje na postupné zvyšovanie početných stavov hasičov, na materiálno-technické vybavenie a obnovu zastaranej techniky, ako aj na prebiehajúcu rekonštrukciu hasičských staníc. Podporí obnovu materiálno-technického vybavenia obecných hasičských zborov s cieľom zvýšenia ich akcieschopnosti a využitia pri zdolávaní požiarov, poskytovaní pomoci a pri vykonávaní záchranných a zabezpečovacích prác pri živelných pohromách najmä v čase povodní.“

Na základe tohto prehlásenia postupne, od roku 2010, došlo k:

- obmene hasičskej techniky HaZZ a presunu nadbytočnej techniky na samosprávu,
- výberu „malej“ cisternovej automobilovej striekačky pre OHZ (IVECO Daily CAS 15) a jeho bezplatné poskytnutie, formou zápožičky, pre potreby samosprávy,
- kategorizácii OHZ (od roku 2014 DHZO), s dôrazom na stanovenie základných úloh, minimálneho technického a personálneho vybavenia uvedených jednotiek, ale aj zabezpečenia OOPP,
- finančnej podpory samosprávy, s dôrazom na zabezpečenie akcieschopnosti hasičskej jednotky, v závislosti na kategorizácii OHZ,
- podpore vzdelávania členov a veliteľov hasičských jednotiek (DHZO),

- finančnej podpory samosprávy pri rekonštrukcii hasičských zbrojníc,
- rekonštrukcii veľkoobjemových CAS z majetku samosprávy (CAS 32 T 148, CAS 32 T 815),
- legislatívnej podpore Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky, ako jedinej dobrovoľnej organizácii s celoštátnou pôsobnosťou,
- aktivácia systému celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov.

Čo so sebou priniesli uvedené zmeny vo vzťahu k DHZO?

Požiadavky na odbornú spôsobilosť členov dobrovoľných hasičských jednotiek

Základná príprava je prvou organizovanou odbornou prípravou so zameraním na odbornú spôsobilosť pre výkon služby, ktorú dobrovoľný hasič - člen hasičskej jednotky získava v zmysle právnych predpisov.

Dovtedy dobrovoľný hasič, ako člen DPO SR a prípadný adept na výkon funkcie v dobrovoľnom hasičskom zbore obce (mesta), získava len základné návyky zamerané na prácu s hasičskou technikou. Tieto sú výsledkom tréningov a účasti na rôznych formách športovej a súťažnej činnosti už od detského veku v rámci DPO SR. Ide o prvú cieľnú prípravu pod garanciou a kontrolou štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi. Základná príprava je spravidla organizovaná, vzhľadom k jej rozsahu - 40 hodín, formou dvoch víkendových sústreďení. Realizuje ju akreditovaná osoba s akreditáciou ministerstva vnútra. Po jej absolvovaní, po plnení ďalších kritérií, vek minimálne 18 rokov, zdravotná spôsobilosť a spôsobilosť na právne úkony, sa záujemca o činnosť v hasičskej jednotke zúčastňuje preskúšania svojich vedomostí a zručností. Preskúšanie vykonáva komisia, ktorú ustanovuje zriaďovateľ hasičskej jednotky. Na základe výsledku preskúšania s kladným hodnotením, môže byť samosprávou menovaný do základných funkcií v hasičskej jednotke. Absolvovanie základnej prípravy je podmienkou aj pre zaradenie do ďalších foriem odbornej prípravy a vzdelávania.

Ďalšie formy odbornej prípravy a cyklus celoživotného vzdelávania členov dobrovoľných hasičských jednotiek - DHZO, DHZM sú znázornené na obr. 1.

Tab. 1 Rozsah odbornej prípravy členov dobrovoľných hasičských jednotiek (Chromek, 2012)

Druh	Rozsah [hod.]	Výkonáva	Skúšobná komisia určená
Základná príprava	40	právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ	zriaďovateľom jednotky
Zdokonaľovacia príprava (Výcvikový rok 1.9.-31.8.) - počet hodín z mesiac	6	zriaďovateľ	spôsob preverenia určí zriaďovateľ
Špecializovaná príprava - zvyšovanie kvalifikácie a) veliteľa hasičskej jednotky a jeho zástupcu, b) veliteľa družstva, c) technika špecialistu odborných služieb	24	okresné riaditeľstvo HaZZ, právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ	okresným riaditeľstvom HaZZ
Cyklická príprava - opätovné overenie odbornej spôsobilosti (raz za 5 rokov) a) veliteľa hasičskej jednotky a jeho zástupcu, b) veliteľa družstva, c) technika špecialistu odborných služieb.	24	Obsah KR HaZZ OR HaZZ s DPO SR právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ	okresným riaditeľstvom HaZZ

Miesto dobrovoľných hasičských jednotiek v celoplošnom rozmiestnení síl a prostriedkov

Celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov je systém organizácie a rozmiestnenia hasičských jednotiek v závislosti od stupňa nebezpečenstva katastrálneho územia jednotlivých obcí.

V tomto systéme môžu pôsobiť, okrem hasičských jednotiek aj občianske združenia. Z dobrovoľných hasičských jednotiek sú prioritne DHZO. Tieto plnia úlohy:

- pre potreby celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov,
- pre potreby samosprávy.

Pre potreby celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov musí byť hasičská jednotka schopná, na základe vyžiadania operačným strediskom, zasahovať aj mimo svoj základný zásahový obvod (extravilán a intravilán obce, ktorá jednotku zriadila).

Pre potreby samosprávy je činnosť jednotky zameraná len na konkrétny zásahový obvod.

Ak v zmysle zákona tvoria základ celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov jednotky Hasičského a záchranného zboru (HaZZ), zriaďované štátom na princípe štátnej služby (Zákon 315, 2001), dobrovoľné hasičské jednotky dopĺňajú tieto jednotky. Z tohto dôvodu, na základe úloh, technického, materiálneho a personálneho vybavenia sú dobrovoľné hasičské jednotky rozdelené na dve skupiny:

- jednotky prvého nasadenia (kategórie A1, A), určené na poskytovanie pomoci v oblastiach, v ktorých HaZZ nemá dostatočné plošné pokrytie a nespĺňa požiadavku času dojazdu na miesto nežiaducej udalosti,
- jednotky určené na podporu zboru (B, C) - diaľková doprava vody pomocou cisternovej automobilovej striekačky, tvorenie hadicového vedenia, tylové zabezpečenie hasičských jednotiek a vykonávanie jednoduchých likvidačných prác.

V rámci celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov je zásahová činnosť viazaná na potrebu vzájomnej podpory pri zohľadnení rizika vyplývajúceho z intravilánu a extravilánu konkrétnej obce. Toto riziko zároveň určuje počet a čas dojazdu hasičských jednotiek do priestoru vzniku udalosti. Z tab. 1 vyplýva aj schopnosť samostatného pôsobenia uvedených jednotiek podľa stupňa nebezpečenstva katastrálneho územia (Vyhláška 611/2006 Z.z.).

Tab. 2 Závislosť počtu hasičských jednotiek a ich dojazdu na stupni nebezpečenstva katastrálneho územia

Hodnota kritéria K_c	Stupeň nebezpečenstva katastrálneho územia	Počet hasičských jednotiek (HJ) a čas dojazdu	Jednotky HaZZ	DHZO A1	DHZO A
151 a viac	I.	2 HJ do 7 min. a ďalšia 1 HJ do 10 min.	HaZZ		
101 až 150	II.	1 HJ do 7 min. a ďalšie 2 HJ do 10 min.	HaZZ		
51 až 100	III.	2 HJ do 10 min. a ďalšia 1 HJ do 15 min.	HaZZ	A1	
25 až 50	IV.	1 HJ do 10 min. a ďalšie 2 HJ do 15 min.	HaZZ	A1	
15 až 24	V.	2 HJ do 15 min. a ďalšia 1 HJ do 20 min.	HaZZ	A1	A
9 až 14	VI.	1 HJ do 15 min. a ďalšie 2 HJ do 20 min.	HaZZ	A1	A
do 8	VII.	1 HJ do 20 min. a ďalšia 1 HJ do 25 min.	HaZZ	A1	A

Požiadavky na akcieschopnosť dobrovoľných hasičských jednotiek

K základným kritériám pre akcieschopnosť, ktoré sú spoločné pre všetky kategórie patria (Vyhláška 611/2006):

- absolvovanie základnej prípravy všetkými členmi hasičskej jednotky podľa § 16 ods. 4, absolvovanie špecializovanej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti na funkciu veliteľa hasičskej jednotky, veliteľa družstva a technika špecialistu odbornej služby alebo ďalšie odborné spôsobilosti podľa § 18 a 24,
- zdravotná spôsobilosť všetkých členov hasičskej jednotky, psychologická spôsobilosť na vybrané činnosti, napríklad vedenie vozidla s právom prednostnej jazdy,
- vybavenie členov hasičskej jednotky osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami na základe hodnotenia zdravotných rizík a kategorizácie prác.

Ďalšie kritériá vychádzajú z požiadaviek na technické vybavenie jednotlivých kategórií (Vyhláška 611, 2006):

A1

- dodržiavanie počtov a funkčného zloženia členov hasičskej jednotky,
- dodržiavanie vybavenosti hasičskej jednotky hasičskou technikou,
- dodržiavanie vybavenosti hasičskej jednotky autonómnymi dýchacími prístrojmi podľa kategórie dobrovoľného hasičského zboru obce,
- vybavenie hasičskej techniky vozidlou rádiostanicou a určeným počtom prenosných rádiostaní,
- výjazd hasičskej jednotky od vyžiadania pomoci operačným strediskom v počte 1 + 3 do desiatich minút,
- od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do troch hodín dostaviť do hasičskej zbrojnice 66 % členov hasičskej jednotky.

A

- dodržiavanie počtov a funkčného zloženia členov hasičskej jednotky,
- dodržiavanie vybavenosti hasičskej jednotky hasičskou technikou,
- vybavenie hasičskej techniky vozidlou rádiostanicou a určeným počtom prenosných rádiostaní,

- g) výjazd hasičskej jednotky od vyžiadania pomoci operačným strediskom v počte 1 + 3 do desiatich minút,
- h) od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do troch hodín dostaviť do hasičskej zbrojnice 66 % členov hasičskej jednotky.

B

- d) dodržiavanie počtov a funkčného zloženia členov hasičskej jednotky,
- e) dodržiavanie vybavenia hasičskej jednotky hasičskou technikou,
- f) vybavenie hasičskej techniky vozidlou rádiostanicou a určeným počtom prenosných rádiostanic,
- g) od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do dvoch hodín dostaviť na hasičskú zbrojnicu do pohotovosti družstvo 1 + 3; čas výjazdu v pohotovosti je do desiatich minút,
- h) od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do troch hodín dostaviť do hasičskej zbrojnice 66 % členov hasičskej jednotky.

C

- d) disponovanie v čase zásahu hasičov jednoduchými vecnými prostriedkami, základným žienijným materiálom, napríklad lopaty, motykosekery a podobne,
- e) od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do dvoch hodín dostaviť do hasičskej zbrojnice a byť v pohotovosti družstvo 1 + 3; čas výjazdu v pohotovosti je do desiatich minút,
- f) od vyžiadania pomoci operačným strediskom sa musí do troch hodín dostaviť do hasičskej zbrojnice 66 % členov hasičskej jednotky.

Zákon pozná aj kategóriu D, ktorú vytvára samospráva len pre vlastnú potrebu a nie je zaradená do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov. Z tohto dôvodu, na rozdiel od jednotiek A1, A, B, a C, táto kategória nie je dotovaná od štátu.

Pre svoje potreby môže samospráva, po vyhodnotení vlastných požiadaviek na akcieschopnosť v rámci svojho zásahového obvodu, zmeniť čas akcieschopnosti v rámci kategórie B a C na nižší, ako sú požiadavky stanovené potrebami celoplošného pokrytia územia hasičskými jednotkami.

Ak vyplýva z požiadaviek na akcieschopnosť, uvedené jednotky plnia tieto základné úlohy (Vyhláška 611, 2006):

A1

a) vykonanie:

1. prvotného zásahu "1 C" vodným prúdom pri záchrane osoby pri požiari v objekte,
2. základného prieskumu a jednoduchej technickej záchrany, napríklad vstup do uzatvoreného priestoru,
3. samostatného zásahu pri menších požiaroch v jednoduchých stavbách,
4. prvotného zásahu pri vnútorných požiaroch objektov, spoločného zásahu so zborom pri vnútornom alebo vonkajšom požiari objektov a pri požiari v prírodnom prostredí, napríklad striedanie príslušníkov, zásobovanie vodou a podobne,
5. jednoduchých technických zásahov pri dopravných nehodách motorových vozidiel, napríklad vyslobodzovanie zranených osôb z havarovaných vozidiel pomocou ručného náradia, záchyt drobného úniku ropných produktov a prevádzkových kvapalín z havarovaných vozidiel a podobne,
6. jednoduchých zásahov spojených so záchranou osôb v rámci súčinnosti so záchranou zdravotnou službou, napríklad transport zranených osôb, použitie jednoduchých

technických prostriedkov na vstup do uzatvorených objektov a podobne,

- b) zásahová činnosť pri nežiaducich udalostiach, napríklad veterné a snehové kalamity, povodne a podobne,
- c) spoločný zásah so zborom (HaZZ) pri:
 1. úniku nebezpečných látok v doprave alebo v technologických procesoch, napríklad budovanie a obsluha improvizovaných dekontaminačných pracovísk, zásobovanie vodou a podobne,
 2. dopravných nehodách s hromadným postihnutím osôb, napríklad transport zranených do miesta triedenia, zastavenie a zachytenie unikajúcich prevádzkových kvapalín, stabilizácia vozidla a podobne,
 3. únikoch ropných látok do vodných tokov, napríklad budovanie normných stien, záchyt ropných látok a podobne.

A

a) vykonanie:

1. prvotného zásahu "1 C" vodným prúdom pri záchrane osoby pri požiari v objekte,
2. základného prieskumu a jednoduchej technickej záchrany, napríklad vstup do uzatvoreného priestoru,
3. samostatného zásahu pri menších požiaroch v prírodnom prostredí,
4. prvotného zásahu pri vonkajších požiaroch objektov, spoločného zásahu so zborom pri vnútornom alebo vonkajšom požiari objektov a požiari v prírodnom prostredí, napríklad striedanie príslušníkov, zásobovanie vodou a podobne,
5. jednoduchých technických zásahov pri dopravných nehodách motorových vozidiel, napríklad vyslobodzovanie zranených osôb z havarovaných vozidiel pomocou ručného náradia, záchyt drobného úniku ropných produktov a prevádzkových kvapalín z havarovaných vozidiel a podobne,
6. jednoduchých zásahov spojených so záchranou osôb v rámci súčinnosti so záchranou zdravotnou službou, napríklad transport zranených osôb, použitie jednoduchých technických prostriedkov na vstup do uzatvorených objektov a podobne,

- b) zásahová činnosť pri nežiaducich udalostiach, napríklad veterné a snehové kalamity, povodne a podobne.

B

- a) vykonanie samostatného zásahu pri menších požiaroch v exteriéri a prírodnom prostredí,
- b) uskutočnenie zásahu spoločne so zborom pri vnútornom alebo vonkajšom požiari objektov alebo pri požiari v prírodnom prostredí, napríklad striedanie príslušníkov, zásobovanie vodou a podobne,
- c) zasahovanie pri nežiaducich udalostiach, napríklad veterné a snehové kalamity, povodne a podobne.

C

- a) vykonanie samostatného zásahu pri menších požiaroch v exteriéri a v prírodnom prostredí,
- b) podpora a tylové zabezpečenie hasičských jednotiek pri vnútornom alebo vonkajšom požiari objektov alebo pri požiari v prírodnom prostredí,
- c) zásahová činnosť pri nežiaducich udalostiach, napríklad veterné a snehové kalamity a povodne.

Obr. 3 VC HaZZ Lešť dôkladne preverí akcieschopnosť hasičskej jednotky (Lešť, 2018)

Zo základných požiadaviek na akcieschopnosť a úloh vyplývajú aj požiadavky na výcvik. Od základnej prípravy má výcvik základnú postupnosť od jednotlivca, hasičské družstvo až celú hasičskú jednotku.

Samostatný výcvik, okrem odborných spôsobilostí, je riadený a kontrolovaný najmä zriaďovateľom hasičskej jednotky. Základnou časovou výcvikovou jednotkou je výcvikový rok, ktorý začína 1. septembra a končí 31. augusta. Najvyššou formou výcviku, v rámci zdokonaľovacej prípravy je taktické cvičenia. Osobitnou formou zdokonaľovacieho výcviku je niekoľkodenný sústredený výcvik dobrovoľných hasičských jednotiek, s dôrazom na kategórie A1 a A, vo Výcvikovom centre HaZZ na Lešti (Centrum, 2018). Cieľom tohto výcviku, ktorého sa zúčastňujú tieto jednotky cca raz ročne, je zdokonalenie členov jednotky, ale najmä ich veliteľov, vo všetkých formách záchranných činností. Osobitnú kapitolu vo výcviku tvorí jeho kontrola a preverovanie akcieschopnosti hasičskej jednotky. Pop prvý krát sa člen hasičskej jednotky stretáva s preverovaním svojich zručností a vedomostí komisiou pred svojim zaradením a menovaním za člena hasičskej jednotky. Ďalšie preverovanie je vykonávané v závere výcvikového roka. Ide o preskúšanie jednotlivca najmä z problematiky, ktorá bola obsahom výcviku a vzdelávania v konkrétnom výcvikovom roku. Na preverenie činnosti družstva a celej jednotky je určené previerkové cvičenie. Toto cvičenie môže nariadiť a vykonať jej zriaďovateľ, alebo orgán štátneho požiarneho dozoru. Preverenia akcieschopnosti hasičskej jednotky formou previerkového cvičenia vykonáva štátny požiarly dozor aj pre potreby zaradenia jednotky v rámci kategorizácie v súvislosti s celoplošným rozmiestnením síl a prostriedkov.

Postavenie dobrovoľných hasičských jednotiek v rámci integrovaného záchranného systému

Tak, ako bolo spomenuté v úvode, dobrovoľné hasičské zbory sú v súčasnosti zaradené, v rámci zákona do skupiny ostatných záchranných zložiek IZS. Vplyvom aplikácie opatrení vyplývajúcich z programového vyhlásenia vlády sa diametrálne zmenila akcieschopnosť týchto jednotiek nielen pre potreby samosprávy, ale aj v rámci novokoncepovaného systému celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov. Premyslená „politika dotácií“ v tejto oblasti mala pozitívny vplyv aj na myslenie samotných predstaviteľov samosprávy, ktorí, oproti minulosti pochopili, že do sféry zabezpečenia vnútorného poriadku a bezpečnosti ich občanov patrí nielen ochrana pred požiarmi, ale aj ochrana pred inými nežiadúcimi a mimoriadnymi situáciami. A z celoplošného hľadiska túto ochranu nedokáže zabezpečovať HaZZ len vlastnými silami. Zaradenie dobrovoľných hasičských jednotiek do systému

celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov v rámci garantovanej pomoci občanovi poskytovanej zásahom hasičských jednotiek, posúva tieto jednotky do úplne inej roviny. Vytvorenie systému s využitím DHZO vo forme jednotiek prvého nasadenia (A1, A), ale aj podporných jednotiek HaZZ (B, C), vrátane dobrovoľných hasičských zborov špeciál (Vyhláška 611, 2006), evokuje možnú zmenu rozdelenia záchranných zložiek IZS, s dôrazom na hasičské jednotky.

Obr. 4 Posun DHZO v hierarchii záchranných zložiek IZS

Prípadná textová rekodifikácia by mohla vynechať DHZO (OHZ) zo ostatných záchranných zložiek a základné záchranné zložky, popri súčasne existujúcich, rozšíriť o hasičské jednotky zradené do systému celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov do nasledujúcej podoby.

Základné záchranné zložky:

- HaZZ,
- Hasičské jednotky zradené do systému celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov,
- Poskytovatelia ZPS,
- HZS,
- BZS,
- KCHL.

Realizácia by mohla byť súčasťou základných úloh, vyplývajúcich z aktuálneho programového vyhlásenia vlády (Vláda, 2018). Toto je zamerané aj na dobudovanie siete operačných stredísk Hasičského a záchranného zboru s cieľom skvalitniť poskytovanie pomoci v tiesni. Súčasťou tohto „balíka“ by mal byť aj jednotný systém vyznamenania medzi operačným strediskom KR HaZZ (OS KR HaZZ) a DHZO.

Ale určite na lepšej úrovni, ako sú súčasné rádiové stanice (Motorola) pre DHZO, prevádzkované na analógovej rádiovéj sieti. Pritom všetky „štátne“ záchranné zložky, vrátane HaZZ, postupne prešli na digitálnu sieť (SITNO - MATRA). Táto skutočnosť komplikuje vzájomnú komunikáciu medzi DHZO a HaZZ na mieste zásahu, ale aj komunikáciu medzi OS KR HaZZ a DHZO.

Toto je však len jedna z nevyhnutných zmien v rámci zákona o IZS.

Záver

Aj keď v súčasnom znení zákona je niekoľko nepresností, tieto nemajú vplyv na činnosti hasičských jednotiek, ktoré priamo súvisia s IZS. Na pozdvihnutí akcieschopnosti hasičských jednotiek po roku 2010 má veľký podiel politika štátu, cez opatrenia, ktoré sú uvedené v predchádzajúcej časti. Nezastupiteľné miesto v tomto systéme má a bude mať samospráva. Bez jej podpory by hasičská jednotka na obci, v akejkoľvek forme, nemohla existovať.

Avšak, akákoľvek finančná a technická podpora zo strany štátu, ale aj samosprávy, bez záujmu občanov o výkon tejto dobrovoľnej, ale rizikovej činnosti, naráža na personálny deficit. Aj z tohto

pohľadu je nenahraditeľná úloha Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR pri podchytení záujmu o túto dobrovoľnú činnosť už od detských a mládežníckych kategórií. Základom však musí byť vytváranie podmienok pre život na vidieku. S dôrazom na tvorbu pracovných príležitostí. Len tak sa dá zabrániť jeho postupnému vyľudneniu. Toto by mala byť jedna zo základných úloh samosprávy ale aj štátu. Lebo bez obyvateľov zaniká nielen hasičská jednotka, ale aj samotná obec. Ale o tomto by mal byť už iný príspevok.

Použitá literatúra

- Centrum, 2018.: *Na cyklickej príprave vo VC HaZZ Lešť sa zúčastnili dobrovoľní hasiči z Trnavského kraja*. [cit. 2018-05-28] Dostupné na internete: <<https://www.minv.sk/?AktualityVCHaZZLest&sprava=na-cyklickej-priprave-vo-vc-hazz-lest-sa-zucastnili-dobrovolni-hasici-z-trnavskeho-kraja>>.
- CHROMEK, I. 2012.: *Organizácia a riadenie hasičských jednotiek*. Vysokoškolské učebné texty. TU vo Zvolene 2012. 149 s. ISBN 978-80-228-2415-6.
- Lešť, 2018.: *Aktuality VC HaZZ Lešť*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<https://www.minv.sk/?AktualityVCHaZZLest>>.
- Vláda, 2010.: *Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2010-2014. 4. 2 Vnútorň poriadok a bezpečnosť*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.vlada.gov.sk/4-2-vnutorny-poriadok-a-bezpecnost/>>.
- Vláda, 2018.: *Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2016-2020. Vnútorň poriadok a bezpečnosť*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.vlada.gov.sk/data/files/7179.pdf>>.
- Vyhláška 611, 2006.: *Vyhláška MV SR č. 611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2006-611>>.
- Zákon 314, 2001.: *Zákon NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-314>>.
- Zákon 315, 2001.: *Zákon NR SR č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete.
- Zákon 129, 2002. *Zákon NR SR č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>>.
- Zákon 37, 2014. *Zákon NR SR č. 37/2015 Z.z. o Dobrovoľnej požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov*. [cit. 2018-05-20] Dostupné na internete: <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2014-37>>.